



Известия списание на Икономически университет 1 (2020)

ИЗВЕСТИЯ

списяние на Икономически университет – Варна

<http://journal.ue-varna.bg>**СИЛАТА НА ТВОРЧЕСКИЯ ДУХ ОТРАЗЕНА
В МОНОГРАФИИТЕ „ГРАДОУСТРОЙСТВО“ – ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА****Константин КАЛИНКОВ¹**

¹ Катедра Икономика и управление на строителството, Икономически университет, Варна, България. E-mail: kalinkovk@ue-varna.bg

*„Човек строи дом, за да живее, а пише книги,
понеже е смърте и знае това”*

Даниел Пенак

Професор доктор на архитектурните науки Атанас Ковачев – член кореспондент на БАН, няма нужда от представяне. В дългогодишния си житейски и професионален опит той се е доказал като изявен учен преподавател, изследовател и проектант. Тази професионална популярност е не само в България, но и в чужбина, където са публикувани негови монографии, книги, учебници др., на руски, английски, френски, немски и сърбо-хърватски език. Научните му трудове имат и определен интердисциплинарен характер, което ги прави полезни и необходими за ползване от широк кръг специалисти в областта на градоустройството, териториалното устройство и др.

През месец септември 2019 година от печат излизат неговите четири монографии по „Градоустройство“, издание на „Авангард Прима“ – София, Част 1-348 стр., Част 2-346 стр., Част 3-346 стр., Част 4-372 стр., в които авторът, на базата на своята ерудиция и многостранни познания, обогатява своята теза за съвременните аспекти на модерните градоустройствени научни изследвания и творчески резултати. Появата на един такъв забележителен труд като „Градоустройство“, където са акумулирани и използвани знания от различни области, теории и епохи, предлага на читателите съдържание и естетическо оформление, вдъхващи европейско самочувствие.

Основен положителен елемент в четирите монографии „Градоустройство“ е тяхната актуалност. Те представляват безспорно явление в специализираната литература в България. Монографиите се отличават с последователност в изложението, в обхватност и възможност да се разгледат и дискутират професионални проблеми по градоустройството в контекста на европейското и световното градоустройствено развитие. Изданието откроява урбаниста-професионалист и педагога – дългогодишен преподавател, доказал своите научни интереси в областта на теорията и историята на градоустройството.

Четирите монографии „Градоустройство“ включват общо 35 модула. Всеки модул, освен цели и обобщения, завършва с въпроси за дискусия. Много от разработените модули включват широк илюстративен материал от нашата и световната градоустройствена практика. Илюстрациите включват: градоустройствени и архитектурни схеми, планове, чертежи, снимки, визуализации. В основата на разработените монографични трудове естествено стоят съвременните решения на организацията и развитието на различните съставни елементи от системата на феномена „ГРАД“.

ЧАСТ 1. СЕЛИЩНИ ЕЛЕМЕНТИ. Включва 9 Модула.

Модул 1 разглежда същността, обхвата и задачите на градоустройството и анализира проблемите на съвременното градоустройство.

Модул 2 е посветен на населените места и анализира възникването и развитието на селищата, градоустройствената класификация и функционалната типизация на населените места, състоянието и проблемите на населените места в България.

Модули 3, 4, 5, 6 и 7 разкриват съдържанието и особеностите на основните селищни елементи в населените места – урегулирани поземлени имоти, квартали, площади, улици, улични кръстовища и улични възли, паркинги и гаражи.

Модул 8 анализира възникването и развитието на пешеходните улици и зони в градовете.

Модел 9 разглежда основните технико-икономически показатели за устройство на територията и застрояване на поземлените имоти.

ЧАСТ 2. ФУНКЦИОНАЛНИ ЗОНИ. Включва 7 Модула

Модул 10 е посветен на плановата структура на населените места и разглежда факторите влияещи върху планово-пространствената организация и основните структурни форми на селищата.

Модул 11 анализира въпросите на функционалното зонироване на населените места и видовете устройствени зони в градския организъм.

Модул 12,13,14,15 и 16 разкриват проблемите на композицията на населените места и съдържанието на различните устройствени зони в градския организъм.

ЧАСТ 3. ПЛАНОВЕ И ПРОЕКТНИ МАТЕРИАЛИ. Включва 10 Модула

Модул 17 е посветен на концепциите от XX век и началото на XXI век за градове на бъдещето.

Модул 18 анализира градоустройственото планиране и развитие от края на XX век и началото на XXI век – най-новите постановки от теорията и практиката в някои европейски страни и в България, в областта на устройство на териториите.

Модул 19 разглежда проблемите на комуникационно-транспортната система.

Модул 20 е посветен на различните инженерно-технически мрежи.

Модул 21 анализира съдържанието и особеностите на зелените площи и зелените системи в населените места.

Модул 22 разглежда проблемите на кадастъра, неговите място и роля в устройственото планиране.

Модули 23, 24 и 25 разглеждат плановете и проектните материали за изграждане и развитие на населените места, общите и подробните устройствени плановете.

Модул 26 анализира интегрираните плановете за градско възстановяване и развитие като нови за нашите условия плановете за приоритетно развитие на определени зони в градския организъм.

ЧАСТ 4. АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ НА СЪВРЕМЕННОТО ГРАДОУСТРОЙСТВО. Включва 9 модула.

Модули 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34 и 35 са посветени на актуални проблеми на съвременното градоустройство – реконструкция и обновяване на градовете и основните зони в градския организъм; саниране на жилищни територии, сгради и комплекси, изградени по индустриални технологии; усвояване на подземното пространство за градоустройствени мероприятия; енергийни проблеми на градовете; естетически проблеми на градската среда; геобиологична мрежа; информационни системи и технологии, използвани в градоустройственото планиране и архитектурното проектиране; устойчиво развитие на териториите.

Успоредно с модулите е разработен и приложен речник на някои основни термини, свързани с архитектурата, градоустройството, териториалното устройство и екологията и опазването на околната среда. Библиографията включена към изданието посочва над 570 източника.

Модулното подреждане дава възможност за структурна последователност на изложението, възможност за поставяне и дискутиране на проблеми, обогатяване на анализирани теми. Подчертаната лична позиция на автора на изследването е защитена не само в теоретичен план, но и с много негови градоустройствени и архитектурни планове и инвестиционни проекти от богатата му професионална практика.

Авторът не е чужд на идеята за симбиоза между пространственото и икономическото развитие на града. На тази основа през последните години активно работи с икономисти - урбанисти по този интердисциплинарен проблем. В тази насока той реално отчита влиянието на пазарната икономика в пораждането на инвестиционната идея и реализирането на даден инвестиционен проект в градската среда. На тази основа, авторът е отчел ролята си на специалист, занимаващ се с градоустройство, за запазване на градската хармония и постигне на устойчивост на градската територия.

В тази насока авторът е създал трайни и устойчиви професионални връзки с колегите си от катедра „Икономика и управление на строителството“, където активно участва в техните научни форуми, самостоятелно и в съавторство. Научната продукция на проф. арх. Ковачев се използва от студентите от специалност „Строителен бизнес предприемачество“ и „Недвижими имоти и инвестиции“. Изключително ценна помощ той оказва при подготовката на докторанти, като член на научно жури и при управление на научни проекти.